

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Broj: 02-03-4552/1,

Podgorica, 21.03.2019. godine

MINISTARSTVO ZDRAVLJA
-n/r ministra, g-dina Kenana Hrapovića-

Poštovani gospodine Hrapoviću,

Povodom *Predloga zakona o potvrđivanju Protokola o vodi i zdravlju uz Konvenciju o zaštiti i korišćenju prekograničnih vodotokova i međunarodnih jezera iz 1992. godine*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst *Predloga zakona* i pripremljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Cilj donošenja zakona je uspostavljanje sveobuhvatnog nacionalnog i/ili lokalnog nadzora i sistema za rano upozoravanje u cilju prevencije i adekvatnog odgovora na bolesti povezane sa vodom. Protokolom se definišu i obaveze lokalne samouprave i države kako da pravilno upravljaju hidrološkim resursima.

Na osnovu uvida u dostavljeni materijal utvrđeno je da za sprovođenje *Predloga zakona* nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore.

Sprovođenje aktivnosti na implementaciji Protokola o vodi i zdravlju imaće dalekosežne i direktne posledice na obezbjeđivanje i osiguravanje kvaliteta vode koja se distribuiraju za ljudsku upotrebu čime se postiže obezbjeđivanje napretka populacije, a istovremeno preveniraju mnoga zarazna oboljenja, hidrične epidemije kao i hronična nezarazna oboljenja i poremećaji zdravlja vezani za potencijalnu akutnu i hroničnu toksičnost materija koje se mogu naći u vodi.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija daje saglasnost na dostavljeni *Predlog zakona o potvrđivanju Protokola o vodi i zdravlju uz Konvenciju o zaštiti i korišćenju prekograničnih vodotokova i međunarodnih jezera iz 1992. godine*.

S poštovanjem,

MINISTAR
Darko Radunović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

MINISTARSTVO ZDRAVLJA

NAZIV PROPISA

Predlog Zakona o potvrđivanju Protokola o vodi i zdravlju uz Konvenciju o zaštiti i korišćenju prekograničnih vodotokova i međunarodnih jezera iz 1992. godine

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Crna Gora je kroz članstvo u međunarodnim organizacijama preuzela obavezu da prati politiku i trendove u svim oblastima, a posebno u cilju zaštite i zdravlja ljudi. Protokol o vodi i zdravlju je sastavni dio Konvencije o zaštiti i korišćenju prekograničnih vodotokova i međunarodnih jezera koju je Crna Gora potpisala u januaru 2014. godine. Regionalna kancelarija Svjetske zdravstvene organizacije za Evropu i Ekonomska komisija za Evropu pri Ujedinjenim nacijama zajedno sprovode i koordiniraju aktivnostima na njegovoj implementaciji. Svjetska zdravstvena organizacija se bavi njegovim zdravstvenim aspektom, dok je Ekonomska komisija za Evropu pri Ujedinjenim nacijama nadležna za legalni okvir i proceduralni aspekt. Protokol je donesen i usvojen 1999. godine na Trećoj ministarskoj konferenciji o životnoj sredini i zdravlju u Londonu, gdje su se sastale Ekonomska komisija za Evropu pri Ujedinjenim nacijama i ministri zdravlja i zaštite životne sredine zemalja članica regionalne kancelarije Svjetske zdravstvene organizacije za Evropu. Protokol je bio otvoren za potpisivanje u Londonu 17. i 18. juna 1999. godine tokom treće ministarske konferencije o životnoj sredini i zdravlju, a nakon toga u sjedištu Ujedinjenih nacija u Njujorku do 18. juna 2000. godine. U postupku primjene ovog propisa nema oštećenih subjekata.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Glavni razvojni zadatak Ministarstva zdravlja je da pripremi skup mjera za postizanje optimalnog zdravlja populacije, poboljšanje dostupnosti, bezbjednosti i kvaliteta zdravstvenih usluga, čemu će između ostalog doprinijeti i Zakon o potvrđivanju Protokola o vodi i zdravlju uz Konvenciju o zaštiti i korišćenju prekograničnih vodotokova i međunarodnih jezera iz 1992. godine.

Crna Gora na putu ka Evropskoj Uniji, rukovodi se činjenicom da je zdravlje prioritetni zadatak kod definisanja i sprovođenja svih politika i aktivnosti Evropske Unije. Evropska zdravstvena politika je pred važnim razvojem zajedničkih izazova, posebno mjera za smanjenje razlika u zdravlju, za smanjenje hroničnih nezaraznih bolesti, za povećanje mobilnosti zdravstvenog osoblja i pacijenata, za upravljanje prekograničnim i globalnim zdravstvenim prijetnjama,

obezbjeđujući zaštitu pacijenata, brz razvoj medicinske tehnologije i neophodnosti održavanja dugoročnih, održivih, kvalitetnih i socijalno orijentisanih zdravstvenih i socijalnih sistema, koji će doprinijeti ekonomskom razvoju, a ujedno i primjereno odgovoriti na rastuća očekivanja pacijenata.

Cilj navedenog protokola je da se na svim nivoima promoviše zaštita zdravlja ljudi, blagostanje pojedinaca i kolektiva, kao i da se podrži održivi razvoj kroz zaštitu ekosistema, unapređenje vodopsnadbijevanja, prevenciju kontorolu i smanjenje bolesti povezanih sa vodom. Cilj Protokola je i obezbjeđivanje pristupa vodi za piće za svakoga i obezbjeđivanje sanitacija za sve u okviru integrisanih vodovodnih sistema usmjerenih na održivu uoptrebu vodenih resursa, na kavlitet okolnih voda i zaštitu okolnih ekosistema.

Značaj potvrđivanja Protokola se ogleda u mogućnosti da se kroz njegovu implementaciju obezbijedi:

- sveobuhvatan nadzor nad bolestima koje su povezane sa vodom i uspostavljanje sistema ranog upozorenja i reagovanja radi sprečavanja, suzbijanja i smanjivanja tih bolesti;
- potpun pristup vodi za piće za svakoga;
- potpuno obezbjeđenje sanitacija za svakoga;
- jačanje bilateralne i multilateralne saradnje u oblasti sprečavanja, suzbijanja i smanjenja bolesti koje se odnose na vodu za piće.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Cilj donošenja zakona je uspostavljanje sveobuhvatnog nacionalnog i/ili lokalnog nadora i sistema za rano upozoravanje u cilju prevencije i adekvatnog odgovora na bolesti povezane sa vodom. Protokolom se definišu obaveze lokalne samouprave i države kako da pravilno upravljaju hidrološkim resursima.

Odredbe „Protokola o vodi i zdravlju“ primjenjuju se na: površinske slatke vode, podzemne vode, estuare, priobalne vode koje se koriste za rekreaciju ili za uzgoj ribe u akvakulturi ili za uzgoj i ubiranje ljuskara, ograđene vode koje su generalno na raspolaganju za kupanje, vodu tokom zahvatanja, transporta, prečišćavanja i ispuštanja ili ponovne upotrebe.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Sprovođenje aktivnosti na implementaciji Protokola o vodi i zdravlju prvenstveno će imati dalekosežne i direktne posledice na obezbjeđivanje i osiguravanje kvaliteta vode koja se distribuira za ljudsku upotrebu čime se postiže obezbjeđivanje boljitka i napredka populacije a istovremeno preveniraju mnoga zarazna oboljenja, hidrične epidemije kao i hronična nezarazna

oboljenja i poremećaji zdravlja vezani za potencijalnu akutnu i hroničnu toksičnost materija koje se mogu naći u vodi.
Nisu identifikovani negativni uticaji sprovođenja predloženog propisa.

Sprovođenje Protokola o vodi i zdravlju ne iziskuje dodatne troškove građanstvu, zdravstvenim radnicima kao ni privredi.

Aktivnosti na implementaciji Protokola imaju za cilj prevenciju, suzbijanje i smanjenje oboljenja vezanih za vodu u okviru integrisanih vodoprivrednih sistema kojima je cilj održivo korišćenje vodnih resursa, kvalitet vode u okolini koji ne ugrožava zdravlje ljudi, i zaštita vodnih ekosistema.

Propisom se ne podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

Propis ne predstavlja biznis barijeru niti se očekuju značajnija administrativna opterećenja za njegovo sprovođenje imajući u vidu trenutno postojeće kapacitete Uprave za inspekcijske poslove, Uprave za vode, Instituta za javno zdravlje Crne Gore i drugih subjekata predviđenih za implementaciju Protokola.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za Predlog zakon o potvrđivanju Protokola o vodi i zdravlju uz Konvenciju o zaštiti i korišćenju prekograničnih vodotokova i međunarodnih jezera iz 1992. godine nije potrebno dodatno izdvajanje finansijskih sredstava.

Usvajanjem ovog propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze.

Implementacijom ovog propisa neće se ostvariti prihodi za budžet Crne Gore, već će doći do benefita za građane Crne Gore u smislu dostupnosti kvalitetne i bezbjedne vode.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

U postupku izrade Predloga zakon o potvrđivanju Protokola o vodi i zdravlju uz Konvenciju o zaštiti i korišćenju prekograničnih vodotokova i međunarodnih jezera iz 1992. godine nije korišćena eksterna ekspertska podrška.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Ne postoji prepreka za implementaciju ovog propisa.
Sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa vršiće Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Institut za javno zdravlje.

Datum i mjesto
12.03.2019.godine

Ministar,
dr Kenan Hrapović